

Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

ПЕДАГОГІКА

Збірник наукових праць

Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції
науковців, аспірантів та студентів
«Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи
та соціального забезпечення»
(16 травня 2024 р.)

Луцьк 2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету педагогічної освіти та соціальної роботи
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 9 від 29 квітня 2024 року)*

Редакційна колегія:

Антонюк В. З. – кандидат педагогічних наук, доцент Волинського національного університету імені Лесі Українки (*головний редактор*);

Чернета С. Ю. – доктор педагогічних наук, проф Волинського національного університету імені Лесі Українки (*заступник головного редактора*);

Лякішева А. В. – доктор педагогічних наук, професор Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Mirowska Mariola – dr, prof. UJD – Kierownik Katedry Polityki Społecznej, Pracy Socjalnej i Turystyki Uniwersytetu im. J. Długosza w Częstochowie (UJD);

Корпач Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент Волинського національного університету імені Лесі Українки (*відповідальний секретар*).

Рецензенти:

Сидорук І. І. – доктор педагогічних наук, професор Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Мельник І. М. – кандидат педагогічних наук, доцент Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Наукові керівники студентських тез.

Педагогіка [Текст] : зб. наук. пр. : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи та соціального забезпечення» (16 травня 2024 р.) / за ред. В. З. Антонюка, С. Ю. Чернети та ін.. Луцьк, 2024. 176 с.

У збірнику вміщено наукові праці викладачів, аспірантів, студентів та практиків.

За зміст публікації та представлені результати дослідження відповідальність несуть автори.

УДК 37(082)

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2024

ЗМІСТ

Абрамчук Ангеліна	7
Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в Україні під час війни	
Александрович Володимир	10
Роль методологічних принципів у розвитку військово-професійної відповідальності військовослужбовців ЗСУ у процесі бойового злагодження	
Березюк Нійоля	13
Особливості та напрями соціально-психологічного супроводу в кризових ситуаціях	
Белкіна-Ковальчук Олена	15
Застосування таксономії Блума в освітньому процесі вищої школи	
Бугайова Анна	19
Профілактика агресивної поведінки дітей, що постраждали внаслідок воєнного конфлікту	
Будь Ангеліна	21
Соціально-педагогічна робота із профілактики насильства над дітьми ...	
Величко Ірина	23
Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.....	
Возний Валентин	25
Екопсихологічні засади допомоги населенню в умовах воєнного часу	
Гаврилюк Роман	28
Соціальна підтримка сімей, які пережили втрату члена родини внаслідок військових дій	
Гадзінська Анастасія	31
Роль посередництва соціального педагога у вирішенні конфліктних ситуацій серед учнів ЗЗСО	
Герезун Ірина	33
Соціальний захист населення у Рівненській територіальній громаді	
Грачук Вадим	35
Врегулювання конфліктів в освітньому середовищі ЗВО шляхом медіації	
Дмитрук Валерія	39
Основні форми влаштування дітей - сиріт та дітей, що залишилися без піклування батьків.....	
Дорощук Тетяна	41
Соціальний захист учасників бойових дій та членів їх сімей у Луцькій міській територіальній громаді	
Житняківська Ірина	43
Соціальна реінтеграція ветеранів, учасників бойових дій та членів їх сімей	

Калаур Лідія	
Іміджування як стратегія і тактика під час формування у майбутніх соціальних працівників професійного іміджу	45
Кобиш Тетяна	
Місцеві цільові програми соціального захисту населення	48
Колосок Андрій	
Менеджмент та маркетинг у сфері освіти	51
Колосок Андрій	
Післядипломна освіта вчителів у Китаї: стан та перспективи	53
Колосок Андрій, Нестерук Юлія	
Організація надання соціальних послуг в умовах територіальної громади	55
Конончук Ольга	
Бібліотерапія як засіб профілактики емоційного вигорання у медичних працівників	57
Корпач Надія	
Мобінг у трудовому колективі як соціальне явище	61
Коськін Олександр	
Формування гендерночутливого освітнього середовища в ЗВО	63
Коськін Руслан	
Деякі аспекти неформальної освіти підготовки сучасного фахівця	66
Куца Оксана	
Адаптація внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану	68
Лісовик Павліна	
Система соціального захисту малозабезпечених сімей в територіальній громаді	70
Ліщук Вікторія	
Особливості соціально-педагогічної роботи з внутрішньо переміщеними особами	72
Лов'ян Анастасія	
Соціальна реінтеграція: сутність та складові	75
Лойко Ангеліна	
Ведення випадку як центральна технологія соціального супроводу	77
Лях Віктор, Спірін Артем	
Соціальна підтримка сімей внутрішньо переміщених осіб у діяльності громадських організацій	79
Мазур Олена	
Материнство та дитинство як об'єкт соціального захисту в Україні	82
Мартинюк Тетяна, Петрович Ігор	
Діяльність груп підтримки та розвитку родин із дітьми під час війни: досвід Волині	84
Матвійчук Єлизавета	
Соціальна адаптація військовослужбовців в умовах воєнного стану	87

Матюк Юлія	
Профілактика булінгу в шкільному середовищі як соціально-педагогічна проблема	89
Мельничук Вероніка	
Соціальна активність студентів першокурсників	92
Мельничук Діана	
Центр життєстійкості – простір безбар’єрності та безпеки громадян	95
Новак Діана	
Соціальний захист безробітних у Волинській області	98
Новосад Олександра	
Соціальний захист внутрішньо переміщених осіб у Луцькій міській територіальній громаді	100
Олійник Інна	
Особливості професійного вигорання фахівців із соціальної роботи під час війни	102
Оліфірук Валерія	
Роль науково-дослідницької діяльності у підготовці майбутніх фахівців із соціальної роботи	104
Онищук Яна	
Соціально-педагогічна адаптація студентів-першокурсників до умов ЗВО	108
Осадча Аліна, Paulina Guzowska	
Соціальна підтримка українських дітей-біженців у республіці Польща...	110
Остапівський Ігор, Остапівська Тетяна	
Сутність академічної доброчесності в Законі України «Про освіту»	113
Петрук Вікторія	
Особливості формування професійно-етичної культури фахівця соціальної роботи	114
Пожар Ангеліна	
Інформування як соціальна послуга	117
Прокоп’юк Наталія	
Досвід зарубіжних країн у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю	120
Прокоф’єва Ольга	
Соціально-педагогічний супровід дітей із багатодітних сімей в закладі загальної середньої освіти	121
Разкевич Юлія	
Соціальна інтеграція внутрішньо переміщених осіб у територіальні громади.....	124
Редько Софія	
Нормативно-правові засади соціальної підтримки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	127
Салова Лілія	
Військовослужбовці та їх сім’ї як об’єкт соціальної роботи ТЦК і СП ...	129

Семенюк Яна	
Сутність і зміст соціального захисту сімей з дітьми	131
Силивонюк Марія	
Соціальний захист пільговиків в умовах територіальної громади	133
Солдатенко Оксана	
Особливості соціально-психологічної адаптації дитини в прийомній сім'ї	135
Соловей Олександр	
Сутнісні характеристики самоорганізації викладача закладу вищої освіти	138
Ставицька Анастасія	
Соціально-психологічна адаптація внутрішньо переміщених осіб	141
Стельмахук Андрій	
Формування готовності у здобувачів вищої освіти до усвідомленого батьківства	143
Степаненко Вікторія	
Інноваційна сутність видів і форм діяльності вчителів музичного мистецтва	145
Сушик Наталія, Члек Дарина	
Сутність, ознаки, види суїцидальної поведінки підлітків	147
Телебей Вікторія	
Особи з інвалідністю як об'єкт соціального захисту	151
Хоронжук Олег	
Військово-фізична підготовка та її вплив на готовність до самовизначення	154
Чернета Світлана, Батюк Антон	
Професійна мотивація в системі підготовки фахівців	156
Чикун Іван	
Особливості призначення і виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю в умовах воєнного стану	158
Чос Людмила	
Теоретичні підходи щодо вивчення соціального захисту населення	162
Шапка Ілона	
Сутність, види соціальної допомоги сім'ям з дітьми	164
Швайко Софія	
Соціальна допомога як обов'язкова складова системи соціального захисту населення	166
Шишолік Дарина	
Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	168
Шозда Дарина	
Соціально-педагогічна підтримка дітей під час війни	170

Отже, усвідомлене батьківством є процесом двобічної взаємодії між батьками (біологічними чи прийомними) та дитиною, яка поєднує ставлення батьків до дитини й один до одного, знання й уміння щодо здійснення батьківських обов'язків, належне виконання соціальних і педагогічних батьківських функцій [3]. Цей процес реалізується протягом усього періоду дорослішання дитини.

Джерела та література

1. Бартків О. С. Усвідомлене батьківство : теоретичні аспекти. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки* ; Розділ V. Соціальна педагогіка. 2010. № 23. С. 192–195.
2. Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації : навч.-метод. комплекс [Безпалько О. В., Зверева І. Д., Кияниця З. П., Кузьмінський В. О. та ін. ; за заг. ред. : Зверевої І. Д., Петрочко Ж. В.]. Київ : Фенікс, 2007. 528 с
3. Красін С. А. Формування готовності до усвідомленого батьківства студентів закладів вищої освіти. Дис. ... доктора філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Харків : Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2020. 259 с.

Вікторія Степаненко – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки

ІННОВАЦІЙНА СУТНІСТЬ ВИДІВ І ФОРМ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Концептуальна ідея методичної системи фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва полягає в модернізації мистецької освіти, яка базується на засадах інноватики [1]. Використання інноваційних видів і форм діяльності на шляху модернізації сучасної мистецької освіти забезпечує цілеспрямований синтез методів навчання, відкриває нові шляхи та перспективи для методичної варіативності в організації освітнього процесу на засадах особистісно орієнтованого підходу [3].

Існують різні підходи щодо сутності інноваційної діяльності: від розуміння під інноваціями тільки того, що вносить радикальні зміни в певну систему, до позиції, що інноваціями можна вважати навіть незначні нововведення. У педагогіці інноваційну діяльність найчастіше розглядають як цілеспрямовану педагогічну діяльність, засновану на осмисленні власного педагогічного досвіду за допомогою порівняння і вивчення освітнього процесу з метою досягнення вищих результатів, одержання нового знання, впровадження нової педагогічної практики; це творчий процес планування та реалізації педагогічних нововведень, що спрямовані на підвищення якості освіти [2].

Основна мета використання інноваційних видів і форм діяльності вчителів музичного мистецтва полягає в активізації пізнавальної і творчої діяльності здобувачів освіти. Цьому сприяє застосування інтерактивних та інформаційних технологій, які дозволяють використовувати текст, звук, графіку, відео та іншу інформацію в якісно новому баченні, активувати творчий потенціал і збагатити методичні можливості вчителя музичного мистецтва; виховувати інтерес до музичної культури та збагатити духовний світ здобувачів освіти.

Використання різнопланових інтерактивних видів і форм роботи (ігри, словесне коментування, розбір, імпровізація, розфарбовування, цікаві запитання і спостереження та ін.) на заняттях з музичного мистецтва сприяє як якісному засвоєнню навчального матеріалу, так і розвитку особистих творчих здібностей здобувачів освіти, допомагає у пізнанні музики через аналіз та інтерпретацію вивчених музичних творів, формуванню у них емоційно-ціннісного ставлення до музики, самостійності та критичності мислення.

Базовою ідеєю використання інформаційних технологій у мистецькій освіті є інтеграція з традиційними навчальними методиками. Основною метою використання інформаційних технологій є підготовка здобувачів освіти до повноцінної життєдіяльності в умовах інформаційного музичного суспільства. Гармонійне поєднання знань комп'ютерної грамоти з музичним мистецтвом створює нову якість сучасного інтегрованого заняття [3].

Отже, під час використання різних видів і форм діяльності на заняттях з музичного мистецтва головним критерієм має бути новизна, оригінальність, самостійність діяльності, а джерелом творчого розвитку здобувачів освіти – їх творчий потенціал, винахідливість в процесі передавання інтонації, наслідування, легкості сприйняття образного змісту музичних творів.

Джерела та література

1. Лабунець В., Александрович Н. Формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2019. №27. С. 201–208. DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2019-27-0.201-208>
2. Мережко Ю. В. Інноваційна діяльність як складова професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2016. №1. С. 76–79. DOI: <https://doi.org/10.28925/2518-766X201617679>
3. Турчин Т. М. Інноваційна сутність видів і форм діяльності на уроках музики в початковій школі. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*. 2017. №3. С. 212–217.

Отже, соціально-педагогічна підтримка дітей у період війни, як ніколи актуальна для нашої країни. Діти - цвіт нації і якщо вчасно та якісно не вкладати ресурси у дітей, то наша нація впаде не тільки у моральному плані, а й в плані соціально-економічного розвитку, тому що всі дії, і як наслідок результати, виходять з середини і прикро, коли високий потенціал нації буде перебиватися не залікованими травмами та руйнаціями всередині кожної особистості, внаслідок війни. На нашу думку, система допомоги дітям має розгалужитися та зміцнити зв'язки між собою, щоб виглядати та діяти, як комплекс, а не поодиноці. На даний момент всі запити дітей задоволені не в повному обсязі і озирнувшись на соціально-психологічний стан дітей України чітко видно, що потрібно багато працювати та робити наукові прориви у цій площині.

Джерела та література

1. Андрєєнкова В. Л., Бандурка І. О., Бочкор Н. П., Виходцева О. А., Соціально-педагогічна та психологічна допомога сім'ям з дітьми в період військового конфлікту : навчально-методичний посібник. : Агентство "країна". 2015. 424 с.
2. Андрєєнкова В. Л., Войцях Т. В., Гриців І. П., Мельничук В. О., Сабліна Н. О., Флярковська О. В., Харківська Т. А. Психосоціальна підтримка учасників освітнього процесу. Навчально-методичний посібник. – Київ 2023. – 149 с.
3. Дитинство під час війни: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/childhood-in-the-war>
4. Основні напрями роботи соціального педагога у військовий час :<https://drive.google.com/file/d/10sK2bL7vMGd2yqkwtOBu0fievSKTnmtu/view>
5. Підтримка дітей під час війни. Поради батькам: <https://kristti.com.ua/pidtrymka-ditej-pid-chas-vijny-porady-batkam/>
6. Сміт П., Дирегров Е., Юле У. Діти та війна:навчання технік зцілення: посібник\Літературна та наукова редакція Черненко О., Лемик М. та Явна М. Бюро перекладів deir.dp.ua, Ія. Слабінська. 2012р. 87 с.

ДЛЯ НОТОНАК

Наукове видання

ПЕДАГОГІКА

Збірник наукових праць

Матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції науковців,
аспірантів та студентів

«Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи
та соціального забезпечення»

(16 травня 2024 р.)

Друкується в авторській редакції

Обсяг 10,06 ум. друк. арк. (електронний варіант)